

Stikordsregister

Sidetal med fed skrift: Definition eller introduktion.

f: Begrebet eller navnet behandles på denne side.

ff: Begrebet eller navnet behandles på følgende side/sider.

A

Accept, 147, 148, 149

Adfærdsforstyrrelse, 22

Adfærdshæmning, **48ff**, 71ff, 109ff

Adfærdsskvenser, 56f, 67, 111, (bilag E)

ADHD, **22ff**, **47ff**, **55ff**, 80f, 101f, 116ff, 124f

Affekt, 51, **61ff**, 182

Aflede, 182f

Albrethsen, Dennis, 158, 159, 160, 166

Amerikanske diagnosekriterier, 22, 37, (bilag A)

Amfetamin, 41f

Anerkende, **178ff**, 189, **197ff**

Andersen, Evelyn, 77, 92f, 112ff, **179ff**, 191, 200ff

Andersen, Ib, 114f

Anne, 47, **49ff**, 55ff, 59ff, 67f

Ansvar for egen læring (se læring)

Arbejdshukommelse (se hukommelse)

Arousal, 41, 66

Auditiv, **93**

Automatisering, 46, 79, 84, **94ff**, 121, 122f, 124, 147, 166, 184, 195

B

Barkley, Russell, **47ff**, 55ff, 80f, 89, 108ff, 117, 118, 123, 130, 131, 192, 212, 213

Beese, Inge, 151, note 64

Belønning, 39f, 57, 66f, 70, 71, 79f, **182f**

Bevægelseslessans, **93f**

Blinde pletter, **184ff**

Brown, Thomas, 35

C

Caroline, **13ff**, 22, 26, 49ff, 52ff, 55f, 59ff, 65, 67f, 101, 108ff, 128 f, 149

Computer, 71, 81

Computerspil, **70ff**, 80, 85, 149

D

Damm, Dorte, **32ff**, 77ff, 83, 96

DAMP, **89ff**

Diagnoser, **118f**

Dissing, Jonna, 157, 171

Dobbeltbunden kommunikation (se kommunikation)

Dopamin, 38ff, **41ff**, 79f

Doven, 18, 47, 66, 73, 114, 191

DSM-IV, (bilag A)

Dyscalculi, **125ff**

Dysleksi, **125f**
Dømme (se fordomme)

E

Eksamen, 45, 151, **171ff**
Eksekutive funktioner (hjernens styrende funktioner), **44ff**, **47ff**, 51, **55ff**, 70, 71, 74, 96f, 117, 121f, 125, 126, 199, 201

F

Familien, **135ff**
Fejltolke, 47, **113ff**, 118, 158f
Flegne ud, 33, 65, 183
Fleicher, Anne Vibeke, 54, 128ff
Fleksibel opmærksomhed (se opmærksomhed)
Fodbold, **98ff**
Forberede, 33, 71, 79f, 83, 85, 143
Fordomme, 114, 115
Forstå, 18, **25ff**, 47, 107, 108, **112ff**, 114, 115, 116, 118, 121, 138, 148, 177, 181, 195, 200
Forældrearbejde, 143
Funktionsnedsættelse, **105ff**
Følelsesmæssig udvikling, **61ff**
Følesans, **90ff**

G

Gade, Henrik, 40
Gillberg, Christoper, **89ff**
Gegersen, Randi, 153, 167
Gråzone, **116ff**

H

Handicap, 56, 81, **105ff**, 114, 181
    Usynligt handicap, **106ff**, 114
Hansen, Mogens, 76ff, 82f
Hansen, Niels, 22, 106f, 116f, 128
Hjernens styrende funktioner (se eksekutive funktioner)
Hukommelse, **54f**, 101, 109, 128f, 129, 131
    Arbejdshukommelse, 51, **54f**, **55ff**, 60ff, 66, 74, 80, 124, 125, 201
    Langtidshukommelse, **54f**
    Nonverbal arbejdshukommelse, 51, **55ff**, 62, 66
    Verbal arbejdshukommelse (det samme som "internalisering af talen" – se dette)
Hyperaktivitet (se også uro) 22, **37ff**, 49, **79ff**, 89, 106, 107, 117, 139
Hyperkinetisk forstyrrelse, 22
Hæmme, 51, **62**, 68, 97, 109ff
Høresans, **93f**

I

ICD-10, (bilag B)
Impulshæmning, 52f 62, 129, 131, 192
Impulsiv, 22, **38f**, 43, 63f, 107, 123, 129f, 138, 143, 165, 189, 195
    Handlerettet, 38
    Verbal, 38, 43, 60f
Impulskontrol, 49
Indrestyret, 73
Indrestyret opmærksomhed (se opmærksomhed)
Indre tale, 51, **59ff**, 66, 74, 109ff, 124

Intelligens, 35f
Internalisering af talen, 51, **59ff**, 62
Irritation, Irriterende, 14, 17, 18, 26, 77, 115, 122, 132, 139, 148f, 160, 178, 184, 189, 190, 191, 199
Isager, Torben, 160ff

J

Jo-Hari vinduet, **185ff**
Juul, Jesper, 193ff

K

Kernesymptomer, 22f, 151
Kierkegaard, 25ff, 62, 108, 178
Kinæstesi, **93**
Kognition, **90**
Kommunikation, 154f, 155ff, 168, **177ff**, 184, 186, **197ff**
    Dobbeltbunden, **187ff**
    Nonverbal, **187f**
Komorbiditet, **89**
Kompetencegivende fag, 169f
Koncentration, **31ff**, 34f, 36, 64, 78, 81, 95, 111, 123, 124, 126, 155f, 170, 172
Konflikt, 28, 47, 52, 47, 74, 159, 160, 184,
    Eksempler, 14, 15, 56, 146, 154, 177ff, 135,
    Forebyggelse, 25, 147, 157, 195, 201
    Håndtering, 149, **179ff**,
    Årsager, 65, 73, 82, 86, 92, 93, 101, 108, 129, 132f, 142, 144, 151, 167, 181,
Konsekvenspædagogik, 132
Kontaktbog, 154, 157f, **158ff**, 165
Kost, 162
Krav, 25, 45, 63, 66, 96, 108, 113, 117, 123, 132, 151, 165, 171, **181f**
Kø, 107, 181

L

Langtidshukommelse (Se hukommelse)
Larsen, Annette, 124f
Lektier, 17, 34, 40, 70, 76, 77, 78, 80, 115, 129f, 142, 162, 164f, 169ff, 198
Letafledelig, 33, 78, 172
Lugtesans, **93ff**
Lære, læring, 52, 71, 81, 100, 121ff, 130, 139, 142, 151, 154, 170, 179,
    Aflære, 97, 195
    Ansvar for egen læring, 59, 61
    Lære af erfaring, **127ff**
    Læringsvanskeligheder, 121 ff
    Læse- og skrivevanskeligheder, 61, **123ff**
    Matematikvanskeligheder, **125ff**
    Stave- og skrivevanskeligheder **125f**
    Tale- og sprogvanskeligheder, **123f**

M

Martin, **18ff**, 22, 25, 26, 108ff, 149, 152f
Matematikvanskeligheder (se læring)
Medfølelse, 181
Medicin, 38f, 39, **41ff**
Metakognition, **59f**, 61
Metarefleksion, 41

Milsted, Thomas, 81ff
Minut-ur, 83, **84ff**
Misforstå, 47, 89, 113, 114, 177
Modning, 46, **117ff**
Motivation, 34f, 44, 51, **66ff**, 70, 71, 83, 85, 155, 170ff, 195
Motorik, **97ff**, 99, 100, 121, 122f, 181
Møder, 158, 161f

N

Nonverbal arbejdshukommelse (se hukommelse)
Nonverbal kommunikation (se kommunikation)
Nor-adrenalin, **41ff**
Normal, 49, 81, 124
Nærvær, 77, 82, 107, 162, 165, Bilag G

O

Omsorg, 113, 115, 142, 164, 184
Omverdenen, 10, 23, 74, 108, 118, 128, 148, 149, 189, 194
    Hjælp fra, 72, 78, 132, 150, Bilag G
    Manglende viden og forståelse, 9, 26, 47, 64, 73, 92, 107, 113, 135ff, 137, 142, 144,
Oplevelse af virkelighed, 65, **101ff**, 113
Opmærksomhed, 22, **31ff**, 46, 49, 51, 54, 64f, **70ff**, **76ff**, 89, 90, 96f, 101, 106, 121ff, 128f,
129, 131, 151, 152, 171, 195
    Fleksibel, **33ff**, 36, 77, 110
    Indre styret, **70f**
    Samtidig, **34ff**, 36, 77, 78, 110
    Selektiv, **32ff**, 36, 77, 94, 110, 128
    Vedholdende, **34f**, 36, 77ff
    Ydrekontrolleret, **70f**
Overbærenhed, 9, 148

P

Perception, 33, 89, **90ff**, 98, 101, 124
Peter, **16ff**, 22, 26, 33, 34, 35, 108ff, 152
Planlægning, 46, 55, 56, **68ff**, 74, 81
PPR, 168
Pres (se også stress) 63ff, 86, 123, 135, 138, 143, 155, 156, 159, 170, 172
Problemløsning, 46, 59, 60, 64, 67, 68, **73ff**
Præfrontale cortex, 46

R

Regelstyret adfærd, **60f**, 64ff
Reorganisering, 51, **67ff**, 130
Respekt, 152
Ro, 39f, 71, 79ff, 82, 83, 122, 151, 162ff, 177
Ros, 42, 79ff, **198ff**
Rumme, 106, 139, 148, 171f, 178, 183
Rummelig, 100, 115, 138, 167f
Røijen, Staffan, **41ff**, Bilag F

S

Samtidig opmærksomhed (se opmærksomhed)
Schmidt, Inge, 152, 159, 167
Selektiv opmærksomhed (se opmærksomhed)
Selskabelige sammenkomster, **138ff**

Selvfølelse, 26, 178, 192, 193
Selvkontrol, 48, 65, 66
Selvregulering, 46, 51, 55, 62, 63
Selvtillid, 64, 99
Selvudvikling **184ff**
Selvværd, 26, 80, 114
Skolearbejde (se lektier)
Skole-hjem-samarbejde, **152ff**, 168f
Skyldfølelse, **144f**
Skældud, 21, 34, 58, 82, 118, 139, 157, 164f, 177, 178, 181, 183, **189ff**
Smagssans, **94f**
Social
    Sociale vanskeligheder, når...,52, 77, **64ff**, 155
    Socialkognitiv, **65**
    Socialt samspil, 21, 46, 73, 78, 84, 98, 100, 109, 114, 116, 128, 138, 139, 150, 164, 177,
    183, 193
Specialskole, 151, 158, 160, 167
Spejle, **179f**
Stave- og skrivevanskeligheder (se læring)
Stress (se også pres) 33, 40f, 42, 64, 71f, 81, 82, 84f, 86, 94f, 108, 151 **142ff**, 148, 151
Struktur, strukturere, 19, 27, 28, 68, 78f, 79f, 80, 138, 158, 166
Styr dig lige, 15, 17,18, 108, 178, 202
Styre, 129, 142
Styrende funktioner, hjernens (se eksekutive funktioner)
Støttelærere, 24, 151, **167ff**
Sympati, 169f
Synssans, **93f**

T

Taktil, **90ff**, 181
Tale- og sprogvanskeligheder (se læring)
Telefonisk kontakt, 161f
Tid, 73, **80ff**, 142f, 144, 149f, 153, 157, 159, 160, 167f
Tidsfornemmelse, **56ff**, 64ff, 69, 80f, 101, 109ff, 130
Tillid, 39, 152, 156, 168
Time-manager, 58, 166f
Time-out, 182f, 183
Tolke, 65, **112ff**, 138, 156f
Trillingsgaard, Anegen, 46f
Tydelighed, 187, 188, **201f**
Tålmodighed, 9, 25, 142, 164, 178

U

Uddannelse, 35f, 80, 106, 123, 124, 125, 128, 151, 169, 172
Udskyde, 58, 107, 129
Udviklingsforstyrrelse, 22, 45
Udviklingsmuligheder, **146ff**
Underkende, **178f**, 179, 189, 194, 198
Uro, **20ff**
    Barnets uro (se også hyperaktivitet), 34f, 37ff, 38ff, 61, 74, 77ff, 80, 82, 108f, 112, 113f,
    124f, 138, 139f, 148f, 155, 164f, 165, 172f, 177f, 181f
    Ydre uro, 32f, 49, 140, 162, 166, 167
Urørlighedszone, **93f**
Usynligt handicap (se handicap)

V

Vedholdende opmærksomhed (se opmærksomhed)

Verbal arbejdshukommelse (se hukommelse)

Valg, 83, 146, 149, **200ff**

Vikar, 18, 71

Visuel, **93f**

Visuomotorisk, **93**, 100

WHO´s diagnosekriterier, 22, 37, (bilag B)

Y

Ydrekontrolleret opmærksomhed (se opmærksomhed)

Ø

Ønskesedler, **152ff**

Til omverdenen, 150, (bilag G)

Skole-hjem-samarbejde, 153ff

Bidrag til indre ro, 162ff